

ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ և
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ

ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ և ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ
2017-2018 ՈՒՍ. ՏԱՐԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ
ՈՒՂՂՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

1. Սույնը և հին հունական ժողովրդավարության կայացումը: Ծաղկման ժամանակաշրջանի Հին հունական ժողովրդավարության առանձնահատկությունները (Պերիկլեսի դարաշրջան):
2. Դեմոկրիտես: Ժողովրդավարության հայեցակարգ:
3. Սոփեստներ: Փիլիսոփայական-քաղաքական հարաբերապաշտության հայեցակարգ (Պրոտագոր, Անտիֆոնտ) և իրավունքի ու ուժի նույնականացման հայեցակարգ (Ֆրասիմաքոս, Կալիկլես):
4. Սոկրատես: «Օրինապահ ազատության» հայեցակարգը:
5. Պլատոն: Կատարյալ պետության մոդելներ:
6. Արիստոտել: Պետության և կառավարման ձևերի հայեցակարգը:
7. Էպիկուրես: Անձնական ազատության և հանրային պայմանագրի հայեցակարգը:
8. Պոլիբիոսի պատմաքաղաքական հայեցակարգը:
9. Կիկերոն: Պետական կառուցվածքի և «պրինցեպի» հայեցակարգը:
10. Կոնֆուցիականությունը և դրա արդի դրսևորումները Չինաստանում:
11. Օգոստինոս Երանելու քաղաքական ուսմունքը:
12. Թովմա Աքվինացու քաղաքական տեսությունը: Օրենքի և իրավունքի դասակարգում:
13. Մարսիլիոս Պաղումացու ժողովրդավարության հայեցակարգը:

14. Նիկոլո Մաքիավելլու քաղաքական հայեցակարգը: «Մաքիավելլիականության էությունը»
15. Եվրոպական ռեֆորմացիայի քաղաքական փիլիսոփայությունը՝ Մարտին Լյութեր, Ժան Կալվին:
16. Ժ. Բոդենի պետական ինքնիշխանության հայեցակարգը:
17. Հ. Հրոցիոսի բնաիրավական տեսությունը: Միջազգային իրավունքի նոր դոկտրին:
18. Բ. Սպինոզա: Բնական իրավունքի տեսությունն և ազատության հայեցակարգը:
19. Թ. Հոբս: Պետության պայմանագրային ծագման տեսությունն ու սուվերենի հայեցակարգը:
20. Ջ. Լոքի և Շ.Լ. Մոնթեսքյոյի իշխանության բաժանման հայեցակարգը՝ համեմատական վերլուծություն:
21. Ժ. Ժ. Ռուսո: Հանրային պայմանագրի և ժողովրդական ինքնիշխանության տեսությունը:
22. Ա. Թոքվիլ՝ ժողովրդավարության, ազատության և հավասարության հայեցակարգի տեսական և կիրառական տեսանկյունները:
23. Անարխիզմը և դրա դիրքորոշումը պետության նկատմամբ (Ժ. Պրուդոն, Մ. Շտիրներ):
24. Դասական մարքսիզմի քաղաքական փիլիսոփայությունը:
25. Էլիտաների արդի տեսությունները:
26. Քաղաքագիտությունն որպես գիտություն: Քաղաքագիտության առարկան:
27. Քաղաքական երևույթների հետազոտման հիմնական մեթոդները:
28. Հասարակական կյանքի քաղաքական ոլորտը:
29. Քաղաքական իշխանություն՝ էությունը և հիմնական հատկանիշները:
Քաղաքական (պետական) իշխանության արդի հայեցակարգերը:
30. Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը: Քաղաքական լեգիտիմության չափանիշները և մակարդակները:
31. Քաղաքական վարչակարգի հասկացությունը: Քաղաքական վարչակարգի հիմնական տեսակները:

32. Ժողովրդավարական վարչակարգի բնորոշ գծերը:
33. Ավտորիտար և տոտալիտար վարչակարգի բնորոշ գծերը:
34. Հասարակության քաղաքական համակարգ՝ էությունը, կառուցվածքը և հիմնական ինստիտուտները:
35. Հասարակության քաղաքական համակարգերի տիպաբանություն:
36. Հասարակության քաղաքական համակարգի հիմնական տեսություններ(Դ. Իստոն, Թ. Փերսոնս, Գ. Ալմոնդ, Կ. Դոյչ):
37. Քաղաքական ինստիտուտ հասկացությունը: Քաղաքական ինստիտուտների իրավաքաղաքական կազմվիճակը և հիմնական տեսակները:
38. Պետությունը որպես հասարակության քաղաքական համակարգի հիմնական ինստիտուտ:
39. Պետության հատկանիշները և գործառույթները:
40. Պետության ծագումը և էությունը: Հիմնական տեսությունների համեմատական վերլուծություն:
41. Պետական ինքնիշխանություն:
42. Ունիտար պետության հատկանիշները:
43. Դաշնային պետության հատկանիշներ: Դաշնային պետության կազմավորման սկզբունքներ:
44. Համադաշնությունը որպես պետական կառուցվածքի և միջպետական միավորումների ձև:
45. Պետական կառավարման ձևերը: Միապետական կամ հանրապետական կառավարման ձևերի ընտրության դետերմինանտները:
46. Միապետական կառավարման ձևի էությունն և հատկանիշները: Միապետության հիմնական տեսակները:
47. Հանրապետական կառավարման ձևի էությունն և հատկանիշները: Հանրապետությունների հիմնական տեսակները:

48. Պետական իշխանության մարմինների ձևավորման առանձնահատկությունները պառլամենտական, նախագահական և կիսանախագահական հանրապետություններում:
49. Պետական ապարատ: Պետական բյուրոկրատիա:
50. Իրավական պետություն՝ էությունը և հատկանիշները:
51. Քաղաքացիական հասարակություն հասկացությունը: Քաղաքացիական հասարակության գործառնման կանոնակարգային և ինստիտուցիոնալ հիմքերը:
52. Սոցիալական պետության էությունն և հատկանիշները:
53. Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական բնութագիրը:
54. Ռուսաստանի դաշնության սահմանադրական բնութագիրը:
55. Քաղաքական կուսակցություն՝ էությունը և կազմավորման սկզբունքները:
56. Կուսակցական համակարգեր և դրանց հիմնական տեսակները:
57. Ընտրական և կուսակցական համակարգերի հարաբերակցությունը: Մ.
Դյուվերժեի օրենքները:
58. Քաղաքականության սուբյեկտներ՝ հիմնական խմբերը, նրանց կարգավիճակի առանձնահատկությունները:
59. Քաղաքական սոցիալականություն՝ էությունը, ձևերը, փուլերը և մակարդակները:
60. Քաղաքական վարք՝ դրական վարք և աբսենտեիզմ:
61. Քաղաքական կոնֆլիկտներ՝ էությունը, հիմնական տեսակները և կարգավորման եղանակները:
62. Քաղաքական ահաբեկչություն՝ էությունը, նպատակները և ձևերը: Միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի հիմնական միջոցներն ու եղանակները:
63. Քաղաքական մշակույթ՝ էությունը, հիմնական տեսակները և մակարդակները:
64. Քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը: Քաղաքական գաղափարախոսության և քաղաքական տեսության հարաբերակցությունը: Գաղափարախոսության գործառույթներ:
65. Ազգայնականությունը և ազգային գաղափարախոսությունը:

66. Պահպանողականություն՝ փիլիսոփայական և գաղափարախոսական քաղաքրիչները: Նեոպահպանողականության տիպաբանությունը:
67. Արդի ազատականության տիպաբանություն: Ազատական-պահպանողական կոնսենսուս՝ հիմնական սկզբունքները:
68. Արմատական քաղաքական գաղափարախոսություններ:
69. Քաղաքական էլիտա հասկացությունը:
70. Քաղաքական լիդերություն: Քաղաքական լիդերության արդի հայեցակարգերը:
71. Քաղաքական շահ՝ էությունը և հիմնական տեսակները: Քաղաքական շահեր, պահանջմունքներ, նպատակներ:
72. Ազգային անվտանգության քաղաքական տեսանկյունները:
73. Աշխարհաքաղաքականություն՝ ծագումն ու զարգացման հիմնական ուղղությունները:
74. Քաղաքական ռեալիզմ և քաղաքական իդեալիզմ:
75. Քաղաքական ժամանակ և քաղաքական տարածություն:
76. Տեղակատվական տեխնոլոգիաների դերը քաղաքականության մեջ:
77. Քաղաքական գովազդ:
78. Տեղակատվական պատերազմի էությունը, ձևերը և նպատակները:
79. Լոբբինգի ինստիտուտը և կիրառումը արդի աշխարհում:
80. Քաղաքական մարքեթինգի արդի հայեցակարգերը:
81. Իմիջի ձևավորման տեխնոլոգիա: PR և իմիջմեյքինգ:
82. Քաղաքական մանիպուլյացիայի էությունը և նպատակները:
83. Քաղաքական գարծընթացի բովանդակությունը և տիպաբանությունը:
84. Բանակցային գործընթացը քաղաքականության մեջ: Բանակցային գործընթացի օբյեկտներն ու սուբյեկտները:
85. Ընտրական իրավունք և ընտրական համակարգ:
86. Ընտրական գարծընթացի էությունը և հիմնական փուլերը:
87. Համաշխարհայնացման հիմնախնդիրը և ազգային պետության ապագան:

Հիմնական գրականություն

1. Ա.Ս. Մանուկյան Ժամանակակից քաղաքական գործընթացներ | Ուս.ձեռնարկ (հաստ.ՀՀ ԿԳՆ-ի կողմից), ԵՊՀ, Եր., 2011թ., 125 էջ
2. Ա.Ս. Մանուկյան Քաղաքական ուսմունքները նորագույն ժամանակներում | Ուս.ձեռնարկ ԵՊՀ, Եր., 2012թ., 168 էջ
3. Ա.Փ. Ենգոյան «Գաղափարախոսություն» հասկացության քաղաքագիտական մեկնաբանությունը | ԵՊՀ, Երևան, Լիմուշ, Երևան 2014, 70 էջ
4. Ա.Փ. Ենգոյան Արդի դարաշրջանի հիմնական գաղափարախոսական հոսանքները | Երևանի պետական համալսարանի հրատարակչություն, 2002 թ., 105 էջ
5. Խ.Ս. Գալստյան Քաղաքական բանակցություններ. տեսություն եվ պրակտիկա | Երեւան, «Վան Արյան», 2007թ.
6. Կ.Ա. Միրումյան Քաղաքական ուսմունքների պատմություն: Ուս. Ձեռնարկ բուհերի համար:/Խմբ. Վ.Ս. Թումանյան.-Եր.Ջանգալ-97, 2006.-544 էջ
7. Մարգարյան Մ.Ս. Քաղաքական արդիականացման և զարգացման հիմնահարցեր -Եր.: «Պետական ծառայություն», 2004
8. Մարգարյան Մ.Ս. Քաղաքական իշխանություն. - Եր.: 2001
9. Մարգարյան Մ.Ս. Քաղաքական լիդերություն - Եր., 2001/2017
10. Մարգարյան Մ.Ս. Քաղաքական ընտրանին և ժողովրդավարական անցման հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում, Եր.: «Պետական ծառայություն», 2006
11. Վ. Պողոսյան - Քաղաքագիտություն. Հանրագիտական բառարան, 2004.-488 էջ
12. Քաղաքագիտություն (Ուսումնական ձեռնարկ), ԵՊՀ; Խմբ. Հ.Գ. Մանուչարյան և ուրիշ - Երևան 2006
13. Алексеева Т.А. Предмет политической философии // Полис. 1992, № 3.
14. Василенко, И. А. Политическая философия: учебник для бакалавров и магистров / И. А. Василенко. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Издательство Юрайт, 2016. — 424 с. — Серия: Бакалавр. Углубленный курс.
15. Гаджиев К.С. Политическая философия. М., 1999.
16. Ильин М.В., Мельвиль А.Ю. Власть.// Полис. 1997. №6. С. 146-163.
17. Сморгунув Л.В. Философия и политика. М.:РОССПЭН, 2007
18. Гаджиев К. С. Политология. Академический курс. 4-е исправленное и дополненное издание. Юрайт Москва, 2015. С. 505.
19. Политология. Учебник. Под ред. Мельвиля А.Ю.. М.: МГИМО, 2005.
20. Политология. Учебник. Под ред. Панарина А.С. М.: Дело, 2002.
21. Пугачёв В.П., Соловьёв А.И. Введение в политологию. М.: Аспект Пресс, 2000.

22. Соловьев А.И. Политология: политическая теория, политические технологии. М.: Аспект Пресс, 2006.
23. Гаджиев К.С. Введение в геополитику. М., 1998.
24. Алексеева Т.А. Современные политические теории. М.Изд-во МГИМО, 2008.
25. Енгоян А.П. Идеологические основы социально-политических трансформаций в постсоветской Армении. – Ер.: Изд-во Российско-Армянского университета. 2011.
26. Мухаев Р.Т. Теория политики. М.:ЮНИТИ, 2005.
27. Ачкасов В.А. Этнополитология. М. Издательство Юрайт, 2014.
28. Евгеньева Т.В., Селезнева А.В. Психология массовой политической коммуникации. М., Изд. Московского университета. 2013.
29. Политическая социология. Под ред. Ж.Т. Тощенко. М. Издательство Юрайт, 2012.
30. Гринберг Т.Э. Политические технологии. ПР и реклама. Учеб. пособие. Аспект Пресс. 2-е издание, исправленное. 2012.
31. Туронок, С.Г. Политический анализ и прогнозирование: учебник для бакалавриата и магистратуры / С. Г. Туронок. — М.: Издательство Юрайт, 2016. — 291 с. — Серия : Бакалавр и магистр. Академический курс.
32. Кузнецов П. А. Политическая реклама: теория и практика: учебное пособие. М.: ЮНИТИ, 2010. 126 с.
33. Ольшанский Д.В. Политический PR –СПб.: Питер, 2003

Լրացուցիչ գրականություն

1. Մարգարյան Մ.Մ. Քաղաքական էլիտա - Եր., 1999
2. Մարգարյան Մ.Մ. Լեզիտիմության հիմնախնդիրը քաղաքական զարգացումներում.–21-րդ դար (տեղեկատվական-վերլուծական հանդես), 200, N 3
3. Մարգարյան Մ.Մ. Քաղաքական ցանցերը հանրային քաղաքականության
4. կառուցվածքում. – Հանրային կառավարում (գիտական հանդես), 2007, N 2
5. Մակլին Այեն. Օրսֆորդի բառարան. քաղաքագիտություն և քաղաքականություն.- Եր.: Գիտանք, 2003.- 592 էջ;
6. Մարգարյան Մ., Մելիքյան Ռ. «GR տեխնոլոգիաների զարգացման միտումները Հայաստանի Հանրապետությունում» // № 1, 2012:
7. Թոֆլեր Է. Գիտելիքն ու իշխանություն տեղեկատվական հասարակության մեջ, Եր., Ջանգակ-97, 2006. -232 էջ:
8. Жан Боден - основоположник концепции государственного суверенитета: научно-аналитический обзор. М.: ИНИОН, 1990.
9. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура: политические установки и демократия в пяти странах, 2014.
10. Цыганков П.А. Теория международных отношений. – М.: Гардарики, 2006
11. Шапиро И.Моральные основания политики. М.:Изд-во книжный дом университет,2004. Хабермас, Ю. Расколотый Запад / Пер. с нем. : О. Величко и Е. Петренко. – М.: Весь Мир, 2008.

12. Манукян А.С. Некоторые проблемы межгосударственных и междивизиационных отношениях на Южном Кавказе | ЕГУ, 2013г., 36 с.
13. Философия политического действия. Из истории левой политической мысли XX века.- М.:Идея-Пресс, 2010
14. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Пер. с англ. под общ. ред. А. В. Александровой. – М.: АСТ : АСТ МОСКВА, 2008.
15. Хабермас Ю. Расколотый запад/пер. с нем. М.:Весь мир, 2008
16. Хайек, Ф. А., фон. Дорога к рабству / пер. с англ. . - М. : Фонд "Либерал.Миссия" : Новое изд-во, 2005
17. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / Пер. с англ.. – М.: АСТ; СПб: Terra Fantastica, 2003.
18. Хантингтон С. Третья волна: демократизация в конце XX века. М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2003.
19. Хантингтон С. Кто мы?: Вызовы американской национальной идентичности /; пер. с англ. – М.: АСТ : Транзиткнига, 2004.
20. Хантингтон С. Политический порядок в меняющихся обществах / пер. с англ.. – М.: Прогресс-Традиция, 2004.

Մարինի վարիչ՝

Հ.Լ. Մարգարյան